

**Delamo,
ustvarjamo
in živimo
naprej**

Kar ne moremo iztrgati misli od letošnjega osmega maja – najbolj žalostnega dne – ko smo se poslovili od našega predsednika. Naše misli so še vedno trdno pri dogodkih od 4. do 8. maja. Kot film živo se odvijajo vsi dogodki. Od 4. maja ob 19. uri zvečer, ko je televizija posredovala vest o Titovi smrti pa do žalnih sej, knjig, modrega vlaka, ki je zadnjič peljal Tita skozi Litijo, pa vse do dogodkov, ki so se vrstili v tistih dneh v Beogradu. Ni se še zgodilo, da bi se državniki iz vsega sveta zbrali skupaj v tolikšnem številu kot takrat v Beogradu. Ob Titovem slovesu. Tudi se še ni zgodilo, da bi bile vse ulice in ceste tako prazne kot 8. maja.

Vsak Jugoslovan je želel biti prisoten ob Titovem odhodu, pa čeprav samo prek televizije.

Čeprav smo pogreb spremljali preko TV, na stotine kilometrov daleč od Beograda, se je vsakomur utrnula solza. Solza za človekom, ki je bil enkratna zgodovinska osebnost in brez dvoma najbolj spoštovan in ljubljen človek v Jugoslaviji. Ko so se državniki iz domala vsega sveta zbrali na posebni tribuni ob Uziški ulici v Beogradu, so vsaj tisti čas prenehali misliti na vse razprtije in napetosti, ki so v svetu. Titu v čast, ki je bil največji borec za mir v svetu.

Čas pa teče naprej. Delo in načrti nas priganjajo. Vizija našega razvoja, ki ga je začrtal Tito, nas obvezuje. Takšen razvoj smo sprejeli, ga negovali in izpopolnjevali ter kar naprej gradili. To je razvoj nadaljnje samoupravne družbene preobrazbe. Po poti tega razvoja bomo šli tudi v bodoče trdno naprej. To je Titova pot in ni je sile, ki bi nas odvrnila od te poti. Poti miru, napredka, bratstva, enotnosti in sožitja.

Ko sosednjo Italijo kar naprej pretresajo politični škandali in uboju, ko nedaleč od nas v nemirni Turčiji vladata nasilje in beda, in ko še v mnogih državah ljudje trepetajo za svoje družine in imetje, se v samoupravni in trdni Jugoslaviji kaj takega ne dogaja. Pri nas je mir, stabilnost in enakost, pri nas imamo jasne cilje. Na to smo ponosni in to bomo znali vedno čuvati in braniti. Vse to smo dosegli s Titom. To ve tudi ves svet, zato je Jugoslavija danes spoštovana dežela!

Seveda pa tudi naprej ne bo šlo brez naporov, tako kot tudi doslej ni šlo. Toda v bodočnost gledamo vedro in samozavestno. Nobene naloge, nobenega dela nam ne bo težko opraviti, če bo to pomenilo novo kvaliteto v samoupravljanju, dvig produktivnosti, novo pridobitev in nov prispevek k stabilizaciji.

Urednik

**TITO NI UMRL, LE SVOJE
ŽIVLJENJE JE PODARIL NAM**

Res je tako. Obiskali smo Dedinje, kraj, kjer se iz dneva v dan zgrinja množice ljudi vseh naših narodov, da se poklonijo spominu našega največjega prijatelja, Tita. Ni besed, s katerimi bi lahko opisali občutja, ki smo jih doživljali ob tako velikem dogodku. Žalost, ki nas obdaja, se v tistem neposrednem stiku z njo, spreminja v življenje, ljubezen, humana dejanja in razmišljanja, kako bi z delom in ne solzami obogatili Titovo življenje, ki je sedaj naše. Pomeni nam zaupanje v prihodnost, katero bomo s skupnimi močmi gradili dalje.

Pot, ki vodi skozi park Uziške 15, je zelena pot, ki človeka oživlja, moralno bogati in navdihuje s čutom velike pripadnosti naši lepi Jugoslaviji, katere veliki vzornik bo večno ostal Tito.

Delavci vzgojnovarstvenih organizacij Litija

LITIJSKI KOMUNISTI SO SE SESTALI NA PROGRAMSKO-VOLILNI KONFERENCI

Ocena dela in novo vodstvo

V sredo, 21. maja 1980, so se v prostorih osnovne šole Dušan Kveder Tomaž v Litiji zbrali delegati iz osnovnih organizacij Zveze komunistov naše občine na programsko volilni konferenci. Ocenili so svoje delo v preteklem obdobju, ter življenjske razmere in položaj delovnih ljudi in občanov v tem času. (Dalje na 2. strani)

Na programsko volilni konferenci so delegati iz osnovnih organizacij ZK v naši občini ocenili svoje delo in spregovorili o nekaterih aktualnih vprašanjih v naši občini. (Foto: GO)

**UREDNIKOV
STOLPEC**

**Kako
uresničiti
cilje
v TK?**

Da, kako? Kako uresničiti vse zadane naloge na področju telesne kulture, ki so pred nami. Pravkar je v javni razpravi gradivo Republiške konference SZDL o aktualnih nalogah na področju nadaljnje razvoja telesne kulture v Sloveniji, pa se mi zdi primerno, da tokrat – prvič – uvrstimo na to mesto temo o telesni kulturi. Vprašanje v naslovu seveda sili k razmišljanju. Gre za to, kako bomo v naši občini uresničili smernice in teze iz navedenega gradiva, ki je namenjeno za javno razpravo in še za problemsko konferenco o telesni kulturi, v okviru RK SZDL. Ni dvoma, da na ravni republike dobro skrbimo za telesno kulturo, saj so znana stališča socialistične zveze Slovenije iz leta 1973 pustila izreden odmev in v veliki meri pripomogle k razvoju telesne kulture v Sloveniji. Od tedaj do danes smo bili sicer še priča znanim Portoroškim sklepom o telesni kulturi, ki pa so dvignili več prahu in bolj razburili duhove, kot pa napravili resnične koristi. Letos pa v okviru SZDL ponovno ocenjujemo prehojeno pot in stanje ter sprejemo stališča za vnaprej. Kaj lahko rečemo za to obdobje za našo občino in za ta trenutek? Veliko dela za malo denarja. To bi bila lahko ena izmed ocen. Ali pa: veliko potreb in želja, a premalo denarja za njihovo uresničevanje.

Ko smo po letu 1973 prešli na financiranje telesne kulture v okviru skupne porabe s svobodno manjavo dela ali bolj preprosto neposredno s prispevki iz naših bruto osebnih dohodkov, se je stanje v primerjavi s poprejšnjim (kastrofalnim) stanjem, ko smo to dejavnost financirali s smešno nizko zbranimi denarji iz občinskega proračuna, znatno izboljšalo. Toda od takrat pa do danes sredstva za telesno kulturo niso rasla skladno s potrebami, njenim razvojem in tudi ne s stališči SZDL. Vedno in večno odrinjana dejavnost je bila v teh letih iz leta v leto na repu in pri usklajevanju prispevnih stopenj iz osebnih dohodkov. Na tem mestu se ne bi dotikal vprašanja, koliko so imeli pri tem usklajevanju neposredne besede delavci, kljub temu, da je ravno to vprašanje najbrž najbolj bistveno. No, dejstvo je, da bi s sredstvi, ki bodo v letu 1981 pomenila startno osnovo za naslednjih pet let, leta 1985 prišli v podoben položaj, kot je bilo to pred letom 1973.

Torej obupno premajhna sredstva za telesno kulturo, za katero tudi Ustava, zakon o združenem delu in še kaj terjajo, da jo mnogo hitreje vključimo v proces hitrejšega napredka. Sedaj je toraj čas, da nekaj storimo, saj so pred nami osnutki srednjeročnih planov. Če bomo telesni kulturi namenili zgolj formalno pozornost, se bomo leta 1985 znašli v položaju, ki bo slabši kot pred 15 leti. To bi ne bilo v skladu s stališči SZDL, pa tudi sam sebi, ki naj bi imeli nekaj od telesne kulture, predvsem pa našim otrokom ne bi privoščili kaj takega. Saj se gotovo zavedamo pomena, ki ga ima telesna kultura za vsestranski razvoj celovite človekove osebnosti in za zdravje, produktivnost in obremno sposobnost ljudi.

Ocena dela in novo vodstvo

(Nadaljevanje s 1. strani)

Posebno pozornost so posvetili:

- organiziranju zveze komunistov v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, akcijskemu povezovanju njihovih organizacij, načinih in metodah dela ter uresničevanju vloge Zveze komunistov v organih političnega sistema naše skupnosti,
- položaja delavcev v združenem delu,
- uresničevanju družbenega plana v obdobju 1976–1980,
- prizadevanjem za stabilnejše gospodarjenje in
- spregovorili nekaj kritičnih misli o uresničevanju koncepta splošnega ljudskega odpora v občini.

Ob zaključku konference so izvolili novo vodstvo. Predsednik občinske konference ZKS Litija je postal GROŠELJ Jože, ki bo to dolžnost opravljal eno leto. Ponovno so za sekretarja komiteja OK ZKS izvolili PINTAR Branka, in sicer za mandatno dobo 2 let.

Konferenco litijskih komunistov je pozdravila tudi ŽIBERT Julka, članica centralnega komiteja ZK Slovenije. Poleg predstavnikov občinskih družbenopolitičnih organizacij pa sta se konference udeležila tudi GODEC Ivan, član centralnega komiteja ZK Slovenije in SVETELJ Franc, sekretar medobčinskega sveta ZKS Ljubljana.

U. S.

ČESTITKE SERGEJU KRAIGHERJU

Na proslavi 38-letnice borbe II. grupe odredov in 70-letnice rojstva Edvarda Kardelja, ki je bila 7. junija letos na Tujem grmu pri Jančah je predsednik OK SZDL Mirko Kaplja v imenu delovnih ljudi in občanov naše občine čestital Sergeju Kraigherju ob izvolitvi za podpredsednika predsedstva SFRJ.

Poleg Sergeja Kraigherja, ki tudi sicer večkrat obiše našo občino, so se proslave ude-

ležili tudi dr. Marjan Breclj, Ivan Maček, Marjan Rožič, Marjan Orožen, Rado Pehaček in drugi. Tudi iz naše občine se je proslave udeležilo veliko občanov. Tako kot vsako leto so tudi letos na proslavo prišle mladinske pohodne enote, med njimi tudi litijska. Slavnostni govornik na proslavi je bil Vlado Beznik, predsednik Mestne konference SZDL Ljubljana.

T. B.

Spominsko obeležje bodo odkrili

Občinski organizaciji ZZB NOV Zagorje ob Savi in Litija bosta v soboto, 29. junija 1980, ob 10. uri v sodelovanju s Krajevno organizacijo ZB Polšnik odkrili spominsko obeležje Grabnarjevim v kraju Sklendrovec, ki leži ob cesti Litija – Zagorje.

Obeležje bo spominjalo na prve sabotažne akcije v tem delu Zasavja. V letih 1941–1942 so partizani in aktivisti OF iz teh krajev minirali progo in izvajali druge sabotažne akcije.

Pomembna partizanska in kurirska javka je bila ravno Grabnarjeva hiša. Domačini so s čolnom zagotavljali varne prehode prek Save in s tem omogočali tudi redne kurirske zveze. Kasneje so Nemci čoln uničili, vendar so partizani nadaljevali s prehodi in prenosom pošte, in to kar po jekleni vrvi, ki je prej služila kot sidro za varen prevoz čolna. Po prvem neuspehu so Nemci odstranili tudi jekleno vrv. Zaradi ovadbe, da sodelujejo v akcijah, so Nemci Grabnarjeve aretirali in jih zaprli. Kasneje je bil eden izmed članov družine v Celju ustreljen, ostali pa so pomrli v zloglasnem koncentracijskem taborišču Auschwitz. Tako je še ena zavedna slovenska družina plačala svojo ljubezen do svobode s smrtjo. Vendar tudi ta zločin ni preprečil slovenskemu ljudstvu, da v boju za svojo svobodo zmaga.

Člani organizacije zveze borcev, udeležencev narodnoosvobodilne vojne, so se odločili, da na tem mestu postavijo spominsko obeležje svojim tovarišem kot trajen spomin žrtvam in več en opomin vsem, ki še danes poskušajo reševati mednarodne nesporazume z orožjem in silo.

S. U.

NOVI ČLANI ZK

V sredo, 28. maja 1980 je Komite občinske konference ZKS Litija pripravil svečano izročitev članskih izkaznic novo sprejetim članom v Zvezo komunistov. Na slovesnosti sta jim spregovorila predsednik Občinske konference ZKS Litija tov. Jože Grošelj in sekretar komiteja Občinske konference ZKS Litija

tov. Branko Pintar. Opisala sta naloge in vlogo organizacije Zveze komunistov v današnji družbi in opozorila na lik člana Zveze komunistov. Ob zaključku sta vsem novo sprejetim članom čestitala in jim zaželela obilo uspeha pri opravljanju novih odgovornih nalog, ki jih čakajo pri delu v tej organizaciji.

IZ ŽIVLJENJA IN DELA NAŠIH OZD

PKT se dobro razvija

Marsikdo se je že vprašal, kaj pomeni kratica PKT Litija. Odgovor na to vprašanje nam je dal Viktor Muzga – direktor te OZD v ustanavljanju.

Delovna organizacija za proizvodnjo, kooperacijo in trgovino v ustanavljanju – PKT Litija se ustanavlja z namenom, da organizira in prične za lastno proizvodnjo dejavnostjo v kovinsko predelovalni panogi. Zastavno je PKT Litija registriran za trgovanje na debelo s tehničnim blagom za preskrbo delovnih organizacij in obrtnega sektorja s stroji, napravami, za gradbeno in kovinsko blago, orodje itd. Kooperacijska dejavnost z družbenim in privatnim sektorjem še ni zaživela kot so pričakovali. Posamezni obrtniki so namreč že pogodbeno vezani ali včlanjeni pri drugih OZD oz. obrtno prodajnih združenjih.

1. julija letos naj bi na Ježi, v novem obratu, stekla proizvodnja kovic, vijakov, sponk in drugih izdelkov iz žičnega

Viktor Muzga: „Imamo ambiciozne načrte. Letos bomo zaposlili 20 novih delavcev in ustvarili več kot 300 starih milijonov celotnega prihodka.“ (Foto: GO)

blaga. Čeprav dve OZD že delata te vijake za pohištveno in čevljarstvo industrijo, jih doma še vedno primanjkuje in jih uvažamo. Celotna proizvodnja je že prodana. Dolgoročen razvoj DO pa je usmerjen v kovinsko industrijo in sicer na izdelovanje garnitur in manjših strojev za obdelavo in oblikovanje kovin. V novem obratu želijo zaposliti delavce – kovinarje, ki se dnevno vozijo v Ljubljano oz. druge ind. centre.

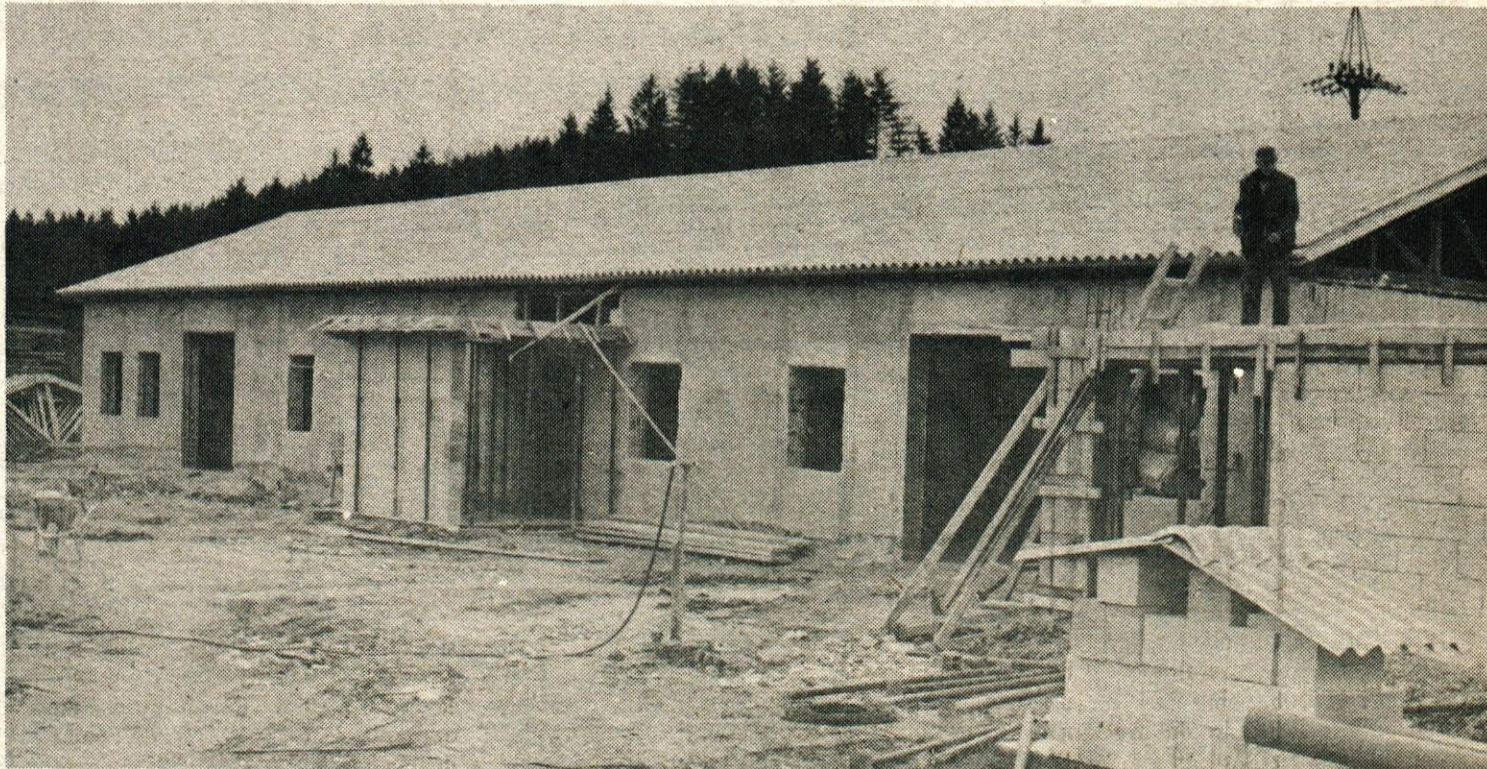
Viktor Muzga pravi: „Začetna sredstva v višini 1.200.000 din je prispeval sklad za razvoj gospodarstva občine Litija, nov obrat pa se gradi s pomočjo Hermesa iz Ljubljane ki je vložil tudi svoja sredstva v višini 3 milijone din. Hermes je tudi glavni kupec naše proizvodnje in želimo, da se poslov-

no sodelovanje z njim še pogloblja v korist in zadovoljstvo delavcev obeh DO in širše skupnosti.

Vsi postopki glede konstituiranja DO morajo biti zaključeni do 1. 1. 1981. Od ustanovitve do danes poslujemc pozitivno. V letu 1979 smo 4 zaposleni ustvarili 16.556.000 din, celotnega prihodka, letošnji plan, z 20 zaposlenimi od 1. 7. dalje pa je 30.630.000 din celotnega prihodka. Ostanek čistega dohodka v letu 1978 in 1979, sicer majhen, je bil v celoti vložen v nove prostore.

Naš razvojni program je našel mesto tudi v občinskem planu, saj smo ena izmed prioritarnih panog slovenskega gospodarstva, zato smelo gledamo v prihodnost.“

L.K.

V novem obratu PKT na Ježi v Litiji bo kmalu stekla proizvodnja vijakov, kovic, sponk in drugih proizvodov. (Foto: GO)

Uspelo tekmovanje predic

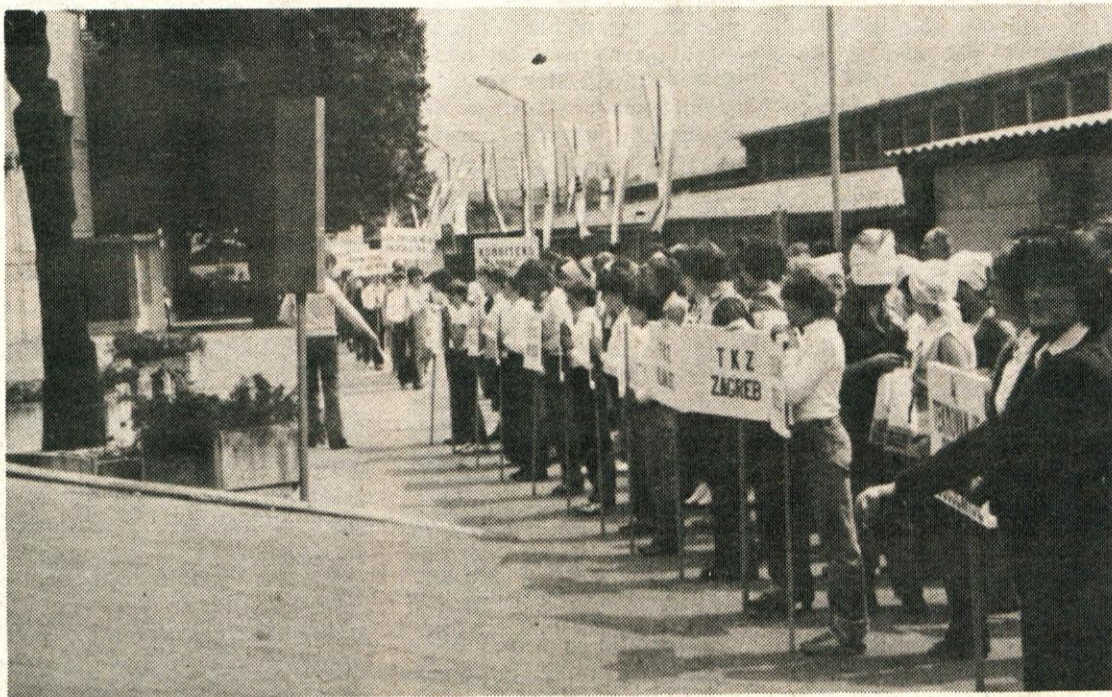
V Predilnici Litija je bilo 17. in 18. maja letos veliko srečanje in tekmovanje predic iz vse Jugoslavije. Tekmovanja se je udeležilo 68 predic iz 17. jugoslovanskih predilnic. To je že 4. srečanje delavk te stroke, ki ga poleg tekmovanja med drugim izkoristijo tudi za izmenjavo izkušenj in poglobljanje sodelovanja.

Tekmovalke so med tekmovanjem pokazale izredno veliko mero znanja in spretnosti, pa tudi rezultati so vredni zavdanja:

Ekipno: 1. mesto – Pamučna predilnica Glina, 2. mesto – Tekstilna Ajdovščina, 3. mesto – Predilnica Litija.

Posamezno: 1. mesto – Danica Turopoljac – Glina; 2. mesto – Joža Balant – Litija; 3. mesto – Ljuba Palmar – Glina.

U.S. Pred pričetkom tekmovanja (Foto: M. M.)

IZ MATIČNEGA URADA

Na gradu Bogenšperk so se maja poročili:

Juvan Bojan, avtoklepar iz Zagorja ob Savi in Šunta Tanja, študentka iz Zagorja ob Savi

Žibret Maksimiljan, sprevodnik iz Trbovelj in Žabrl Ana, PTT delavka iz Ljubljane

Zupan Branislav, zvokovni montažer iz Litije in Prizmič Irena, višji upravni delavec z Vrhnike

Prašnikar Franci, miličnik iz Šentjerneja in Zalokar Dragica, kemijski tehnik iz Stare vasi

Kamninar Jože, strojni ključavničar iz Trbovelj in Muzga Helena, ekonomski tehnik iz Litije

Lamovšek Boris, železničar iz Tep in Seručar Boža, frizerka iz Šumnika

Sabari Ivan, gradbeni tehnik iz Litiji in Arsev Mojca, vzgojiteljica iz Litije

Čož Marjan, delavec iz Velike Štange in Grom Sonja, ekonomski tehnik iz Jastrebnika

Rus Stanislav, PTT delavec iz Leskovca in Berčan Anica, gosp. pomočnica iz Gozd Reke

Rus Branko, delavec iz Leskovca in Berčan Rezka iz Gozd Reke, kmetovalka

Kovič Drago, tekstilni tehnik iz Jesenja in Savič Svetlana, materjalni knjigovodja iz Jesenja

Tori Anton, socialni delavec iz Vintarjevca in Hribar Zinka, zobotehnik iz Litije

Planinšek Milan, predmetni učitelj iz Litije in Marzidovšek Branka, administratorka iz Litije

Gril Franc, strugar iz Hrastnika in Vidmar Janja, prodajalka iz Hrastnika

Sajevec Milan, tiskar iz Sinje gorice in Kovač Marija, delavka iz Sinje Gorice

Koželj Branimir, dip. pravnik iz Škofje Loke in Poljanec Mojca, ekonomski tehnik iz Senčurja

Potisek Emil, delavec iz Litije in Kutnar Dragica, administratorka iz Grosuplja

Zajc Ivan, študent iz Kresnic in Marko Tatjana, študentka iz Kamnika

Pikelj Branko, učni kopač iz Dola pri Hrastniku in Kralj Marija, čistilka iz Podnarta

Kržišnik Ginter, avtoklepar iz Kisovca in Macura Milica, delavka iz Trbovelj

Miklavčič Stanislav, skladiščnik iz Oslice in Erjavec Marija Rozalija iz Ljubljane

Pajk Ivan, monter centralne kurjave iz Tenetiš in Renko Milena, dijakinja iz Jablaniških Lazov

V mesecu maju so umrli:

Pivec Jožefa, stara 80 let iz Konja, Ključevšek Leopold, star 39 let iz Kresnic,

Malenšek Frančišek, star 70 let iz Litije, Učakar Franc, star 75 let iz Litije,

Demec Mihael, star 69 let iz Velikega vrha Martin Kramšar, star 79 let iz Zagozda,

Zavrž Frančiška, stara 74 let iz Preval Grabljevic Anton, star 78 let iz Tihoboja

Logar Ignac, star 75 let iz Brezovega, Tomše Jožefa, stara 80 let iz Moravč pri Gabrovki,

Tomazič Terezija, stara 73 let iz Lupinice – umrla v domu Tisje, Trobec Emilija, stara 77 let iz Sežane, umrla v domu Tisje,

Černe Frančiška, stara 84 let iz Ljubljane, umrla v domu Tisje, Smole Anton, star 70 let iz Primskovega,

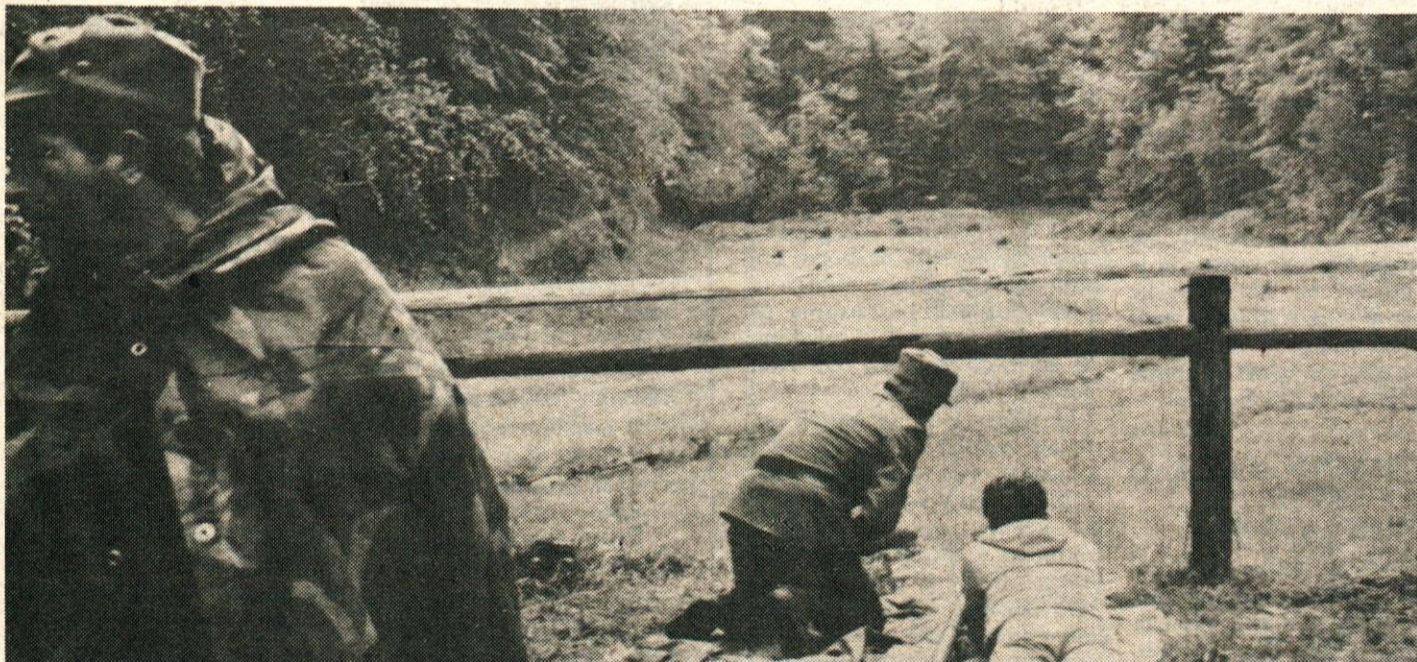
Pristopec Alojzija, stara 81 let iz Javorja, Novak Marija, stara 71 let iz Vavte vasi, umrla v domu Tisje

Zabukovec Frančiška, stara 90 let iz Črnega potoka, Adamlje Lucija, stara 90 let iz Pustega Javorja, umrla v domu Tisje,

Dragar Marija, stara 71 let iz Lupinice, Ponebšek Ana, stara 58 let iz Zavrstnika

Č.

Kljub slabemu vremenu je akcija uspela

V soboto, 31. maja, je Občinski odbor ZRVS Litija ob sodelovanju s štabom teritorialne obrambe in občinsko konferenco ZSMS izvedel „obrambni dan“ za rezervne vojaške starešine in njihove svojce. Kljub izredno slabemu vremenu se je akcije udeležilo prek 300 rezervnih starešin, njihovih svojcev, mladincev in pripadnikov teritorialne obrambe, ki so med pohodom, dolgim 16 km, opravljali naloge s področja vojaške teorije in vojaških

veščin. Za zaključek so si ogledali demonstracijo streljanja z ročnimi protitankovskimi sredstvi in pehotnim orožjem. Med akcijo je 35 mladink in mladincev, prostovoljcev, na Javorskem Pihu, nad grobovi padlih partizanov svečano izjavilo, da bodo v enotah teritorialne obrambe nadaljevali s svetlimi tradicijami narodnoosvobodilnega boja pri obrambi naše domovine.

Koristna pobuda

Člani Turističnega društva iz Litije so dali pobudo, ki jo je podprl tudi izvršni odbor predsedstva OK SZDL Litija, da se vsako leto dvakrat izvedejo večje skupne očiščevalne akcije po vseh krajevnih skupnostih v občini. V akcijah bi na isti dan enkrat v spomladanskih in enkrat v jesenskih dneh sodelovali vsi občani naše občine.

Akcija je zamišljena tako, da jo bodo prek krajevne samouprave vodile krajevne konference SZDL, usklajeval in koordiniral pa poseben štab, ki ga bodo sestavljali predstavniki:

1. Občinske konference SZDL Litija,
2. Občinske konference ZSMS Litija,
3. Občinskega odbora Rdečega križa Litija,
4. Komisije za varstvo okolja pri SO Litija,
5. Samoupravne komunalne skupnosti Litija,
6. GIP Beton Zasavje, TOZD Komunalna Litija,
7. Inšpekcijskih služb pri SO Litija in
8. Postaje milice Litija

Prav gotovo so o koristnosti teh akcij prepričani vsi občani naše občine in da jih bodo z veseljem podprli in se jih tudi udeležili. Saj je to edini način, da vsi skupaj organizirano poskrbimo za čisto ter zdravo SVOJE in SKUPNO okolje.

U.S.

KAKŠNE SO MOŽNOSTI ZA GRADNJO HIŠE V LITJI, ŠMARTNEM IN KRESNICAH

Kdaj bodo parcele?

Samoupravna komunalna skupnost je kot pooblaščen organizacija za oddajo stavbnega zemljišča izvedla zadnji javni natečaj za oddajo stavbnih zemljišč za gradnjo stanovanjskih hiš v mesecu septembru 1979.

- 1 parcela na Graški Dobravi
- 10 parcel na Ustju – Šmartno in
- 8 parcel v Kresnicah.

Na natečaju ni bila oddana stavbna parcela za gradnjo dvojčka na Ustju, ker zanjo ni bilo interesenta.

S tem je komunalna skupnost oddala vse razpoložljive stavbne parcele na področju Litije, Šmartna in Kresnic. Komunalna skupnost je načrtovala oddajo stavbnih parcel v zazidalnem otoku GS-4, za katerega je bila naročena izdelava spremembe urbanističnega načrta in zazidalnega načrta. Izvajalec del IBT Trbovlje – TOZD Projektiva Ljubljana je z daljšo časovno zamudo izdelal predlog spremembe dela urbanističnega načrta za Litijo, ki pa je že v fazi javne razprave in pridobitve prvih soglasij naletel na nasprotovanja. V javni razpravi je bilo ugotovljeno, da predvidenih kmetijskih površin v tej fazi ni sprejemljivo nameniti za gradnjo individualnih hiš. Sprejeto stališče je, da se individualna stanovanjska gradnja umakne na obronke Litije, to je na manj kvalitetna zemljišča. Posledica tega je, da vložena sredstva v komunalno opremljanje na Graški Dobravi niso dala novih stavbnih parcel in jih komunalna skupnost tudi nima na razpolago. Skratka, hitra sprememba gledanja na zavarovanje kmetijskih zemljišč ima za posledico tudi na področju Litije in Šmartna trenutno pomanjkanje stavbnih parcel za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš.

Na podlagi zadnjih dogovorov bo Urbanistična služba izdelala nove predloge spremembe urbanističnega načrta Litije in Šmartna, v katerem bo določala nova manj kvalitetna zemljišča za gradnjo stanovanjskih hiš, ki bodo predvidoma ob Sitarjevski cesti in na Graški Dobravi.

Na podlagi teh bo Urbanistična služba izdelala potrebne zazidalne načrte za komunalno ureditev stavbnih zemljišč in za izvedbo novega razpisa za oddajo stavbnih parcel. Po predvidevanjih bi lahko prvi razpis stavbnih parcel za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš komunalna skupnost izvedla konec leta 1981.

S sprejetjem spremembe zazidalnega načrta za Litijo – desni breg bo na razpolago tudi 12 stavbnih parcel za gradnjo vrstnih individualnih stanovanjskih hiš ob Grbinski cesti, ki jih bo komunalna skupnost lahko oddala takoj po pridobitvi zemljišča.

Konec leta 1981 bo na razpolago tudi 28 parcel za gradnjo vrstnih individualnih stanovanjskih hiš na Litijski Dobravi.

Poleg tega je potrebno v zvezi z oddajanjem stavbnih parcel povedati tudi to, da komunalna skupnost ne bo več oddajala stavbnih parcel z licitacijo, ampak z razpisom. Kriteriji za določitev prioritete med prijavljenimi na natečaj so v fazi priprave in bodo kot sestavni del dopolnjenega občinskega odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem sprejeti na občinski skupščini v drugi polovici letošnjega leta. Največja težava pri oddaji stavbnih parcel je v tem, da občani nočejo razumeti, da je oddaja parcel mogoča le na podlagi razpisa in da imajo vsi občani enake pravice do vseh parcel, ki so razpisane za oddajo. Zaradi tega ni mogoče točno določene parcele oddati tistemu občanu, ki se je prvi zanimal zanjo, ampak tistemu, ki bo po razpisu najbolj upravičen do stavbne parcele.

Na koncu lahko ugotovimo, da v tem trenutku ni možno v Litiji, Šmartnem in Kresnicah dobiti parcele za gradnjo klasične individualne stanovanjske hiše. Takšne možnosti, sicer v manjšem številu, so dane zunaj naselja Litije, Šmartna in Kresnic, in sicer na področjih, ki jih ureja urbanistični red.

Podrobnejše informacije o možnosti zidave zunaj območij urbanističnega načrta Litije in Šmartna in zazidalnega načrta Kresnice lahko zainteresirani dobijo na Urbanistični službi.

M.M.

V kraljestvu letalskih modelov

Litijska šola ima ime narodnega heroja Dušana Kvedra-Tomaža. Izvleček iz bogatega življenja Dušana Kvedra, ki ga je pripravila Fani Kosmač, objavljamo tudi v Glasilu občanov, saj takšno gradivo vsakomur koristi in je dobrodošlo pri marsikaterih akcijah in nalogah. Pa tudi sicer je prav, da izvleček iz življenja in dela Dušana Kvedra objavimo v strnjeni obliki v našem glasilu.

Dušan Kveder-Tomaž

Dušan Kveder – Tomaž se je rodil 9. aprila 1915 v Sentjurju. Gimnazijo je obiskoval v Ptujju in Celju. Že kot dijak je mnogo potoval po Jugoslaviji in Evropi. Poleg izredne inteligentnosti je pokazal tudi mnogo volje, vitalnosti in energije za delo. Deloval je v naprednem mladinskem gibanju. Z 18. leti je postal član KP. Vpisal se je na univerzo v Zagrebu, kjer je bil med organizatorji partijske celice. Zaradi političnega delovanja ga je tedanja oblast aretirala in obsodila. Po prestani kazni je odšel v Ljubljano in se vpisal na pravno fakulteto. Obenem je pospešeno deloval med napredno usmerjeno mladino. Zato je bil imenovan za pokrajinskega sekretarja SKOJ za Slo-

venijo. Uspešno dejavnost v slojevskih vrstah je prekinila policija. Moral se je umakniti v ilegalo najprej v Slovenijo, pozneje pa je odšel v tujino. Pot ga je vodila prek raznih evropskih držav v Španijo, kjer se je bojeval kot prostovoljec. Tu si je nadel ime Tomaž. V bojih se je izkazal kot hraber in neustrašen borec. Bil je nekajkrat ranjen. Pridobival si je dragocene vojaške izkušnje.

Po porazu španske republike je prišel v Francijo. Kmalu so sovražniki zasedli Jugoslavijo. Po nalogu partije se je javil na delo v Nemčijo, od koder je s skupino soborcev pobegnil v razkosano domovino. Takoj je stopil v partizane in bil med (Nadaljevanje na 5. strani)

Litijski aero klub, ki se imenuje po Litjanu Milanu Borišku, večkratnem državnem prvaku v jadranju, je doslej preživel že veliko burnih let. Bili so vzponi in še več padcev, selitev iz prostora v prostor, obdobje velike delavnosti, pa tudi obdobja mrtvila. Vedno pa so se našli posamezniki, ki so s svojo vztrajnostjo in delavnostjo uspeli do dejavnost obdržati in jo obnoviti kot eno izmed silno redkih tehničnih dejavnosti v naši občini.

Aero klub Milan Borišek ima sedaj prostore v enem izmed razredov v stari osnovni šoli v Litiji. Pravezprav ne bi smeli reči aero klub ampak samo modelarska sekcija, ki je edina aktivna oblika dela v tem klubu. Takoj ob tem je treba tudi reči, da gre litijski šoli velika zasluga, da ima modelarska sekcija svoje prostore, saj bi se v nasprotnem primeru mladi modelarji znašli pod milim nebom. Barako, v kateri so imeli modelarji svoje prostore pred tem – to je bilo na prostem, kjer je sedaj novo skladišče pri Predilnici – so namreč lani podrli.

Modelarsko sekcijo obiskuje 15 mladih modelarjev, ki izdelujejo predvsem leteče modele.

Sekcijo že tri leta vodi 19-letni gradbeni tehnik Jože Zupan, ki je tudi glavna gonilna sila sekcije, saj amaterskih organizacijskih delavcev tudi na tem področju ni preveč. Z bogatimi izkušnjami sodeluje pri delu še Veri Kolman, malo pomaga tudi Matjaž Peskar, blagajnik pa je Ančka Kink, ki za sekcijo oziroma klub ureja vse denarne zadeve in so ji zato seveda zelo hvaležni.

Letos se bodo nekateri bolj izkušeni modelarji udeležili republiškega prvenstva prostoletečih modelov v Metliki, za ostale pa bo zaenkrat zadostovalo klubsko tekmovanje, ki ga bodo tudi še letos izvedli. V letošnjem programu imajo še organizacijo razstave modelov v Litiji in tekmovanje motornih modelov. Žal pa je velik del realizacije tega programa povezan z Jožetovim odhodom v JLA, saj bi bila v tem primeru realizacija programa malo vprašljiva.

Soba, v kateri ustvarjajo mladi modelarji in kjer se sproščajo ideje in misli, izgleda kot shramba vseh mogočih letal. Od jadralcev do tistih z motornim pogonom vseh mogočih vrst in kategorij. Kdo bi si mislil, da so

ti mladi najstniki sposobni izdelati tako lepe in tudi zahtevne izdelke. Brez dvoma ima ta dejavnost izreden izobraževalni in tudi vzgojni pomen, saj so prav iz takšnih modelarskih vrst prišli marsikateri vrhunski strokovnjaki. Balzo in sambo, to sta izredno lahki vrsti lesa, dobijo iz uvoza – seveda kupijo in prinesejo ves material sami – osta-

le potrebščine in orodja pa dobijo pri nas, veliko tega tudi v Centromerkurju. Sredstva za dejavnost prispeva litijska telesnokulturna skupnost, in presenetljivo pri tem niti ni prevelikih problemov. Večji problem je v tem, kako dobiti ljudi, da bi se v prostem času amatersko ukvarjali z mladino na področju tehnike.

T.B.

Letalski modeli se delijo v kategorije glede na težo, površino in način pogona. V skupino A-1 spadajo prostoleteči modeli za osnovna pionirska tekmovanja. F1-A so jadralice, F1-B so gumenjaki, F1-C so „penjači“, F2-A so akrobati, F2-B so brzinci, F2-C pa so modeli za ekipna tekmovanja. F3 so makete, F4 pa helikopterji. Daljinsko vodeni modeli pa imajo oznako RC. Mladi modelarji sčasoma spoznajo vse vrste modelov. (Foto: GO)

IZ ANKETE O KAJENJU V LITIJSKI ŠOLI

Kako preprečiti kajenje med doraščajočo mladino?

Ko govorimo o kajenju, večini od nas niti na misel ne pride, da je to početje nevarno in škodljivo, prav nič manj kot uživanje alkohola, različnih tablet in kofeina, ki se nam sploh ne zdi škodljiv. Skodelica kave, neredko pa dve ali tri, pomeni prijetno počivitev med odmorom, lep zaključek kosila ali vzrok za popoldanski klepet, navadno še ob spremljavi opojnega dima cigarete. Kajenje podcenjujemo, posebno še, če smo mladi in naše zdravje še ni načeto, je pa na najboljši poti, da postane ogroženo, če spadam med kadilce.

Kadilcev je po podatkih sve-

točne zdravstvene organizacije vsak dan več prav med mladimi, ki poskušajo s cigareto dokazati svojo odraslost in samostojnost. Tako postaja mladina najbolj ogroženi del prebivalstva. Naloga vseh nas odraslih, predvsem pa zdravstvenih delavcev, učiteljev in ne nazadnje staršev je, da preprečimo tovrstno epidemijo. In kaj storiti?

Da bi lahko odgovorili na zastavljeno vprašanje, smo v osnovni šoli Litija izvedli v prejšnjem mesecu kratko anketo med učenci višje stopnje. Zanimalo so nas predvsem kadilске navade v družinah naših otrok, ter odnos, ki ga imajo

naši učenci do kajenja.

Anketiranih je bilo 506 učencev (97,9%), od katerih je 240 odgovorilo da doma ne kadi nihče, iz česar sklepamo, da več kot polovica naših učencev izhaja iz družin, kjer se doma kadi.

Na vprašanje: „Ali si že kdaj poskušal kaditi?“, je pritrnilno odgovorilo 45%. Starostna meja je zelo različna in ima razpon od štirih do štirinajstih let, kolikor so stari naši osemolci.

Od naših mladih „kadilcev“ jih je 14 (2,7%) izjavilo, da kadé zelo pogosto skoraj redno. To so učenci sedmih in predvsem osmih razredov.

Največ učencev (29%) je kadilo zunaj doma ali šole, doma 18%, v šoli pa le 77 učencev (1,3%).

2% učencev je izjavilo, da kadijo, ker se počutijo že dovolj odrasle, 14% učencev pa zato, da jih prijatelji ne bi imeli za „revo“.

Rezultati ankete torej jasno kažejo, da problem kajenja obstaja tudi med našimi učenci, vendar da še ni pereč, da gre le za posameznike, ki jih poznamo, s katerimi smo se tudi veliko pogovarjali, prav tako pa v večini primerov obvestili tudi starše.

Kljub temu ne smemo tvegati „spustiti iz rok“, pač pa je naša skupna trajna naloga vzgajati mladostnika tako, da bo sam spoznal, da cigareta še zdaleč ne pomeni odraslosti in samostojnosti, da ne lajša težav, pač pa ogroža tisto, kar pomeni človeku največ, to je njegovo zdravje.

In če si ob koncu zastavimo vprašanje, ki je pravzaprav naslov današnje teme: „Kako premagati kajenje med doraščajočo mladino?“, je povsem napačen odgovor grožnja in kazen. Oboje bi v mladostniku, ki živi prav v letih svoje adolescence v drugačnem svetu, ki je nam odraslim že nekoliko daleč in ga težko razumemo, še poglobilo željo po cigareti, prav zato, da bi nam kljuboval.

Tudi z načelom „ne glej me, ampak poslušaj“, ne bomo dosegli pravega učinka. Svarila in prepovedi bodo brez uspeha, če ne bomo pomagali z zgledom, se pravi, če ne bomo tudi sami dosledni nekadilci. Vsi mi, učitelji in starši bi se morali zavdati, koliko lahko s svojim kajenjem storimo nehote slabega, kakšen vtis zapusti v otroku – učencu pogled na zakajeno zbornico v šoli ali dnevno sobo doma. Naša dvoilčnost je zelo nevarna. Zavedati se moramo, da zdravje ni le pravica posameznika, temveč tudi njegova dolžnost, kajti le zdrav človek uspešno opravlja naloge, ki mu jih nalaga naša samoupravna socialistična skupnost.

(Prihodnjič: mnenje zdravnika o kajenju) S. I.

S POSTAJE MILICE V MAJU

VOZNIKA VRGLO IZ VOZILA

Dne 10. 5. 1980 je Edo GODEC iz Pokojnice št. 2 vozil osebni avtomobil po regionalni cesti iz Cerovice proti Šmartnemu pod vplivom alkohola. Ko je pripeljal v Malo Kostrewnico v desni nepregledni ovinek, ga je tu zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v levo, kjer je nekaj časa vozil po levem voznem pasu, nato zapeljal na bankino in se prevrnil tako, da je obstal na kolesih zunaj cestišča. Med prevračanjem vozila je voznika vrglo ven in se je pri tem hudo telesno poškodoval. Materialna škoda na vozilu znaša pribl. 20.000,00 din.

TRČENJE MOTORISTOV

Dne 25. 5. 1980 ob 20.15 uri je po Grbinski cesti iz smeri Šmartna vozil kolo z motorjem Bojan del Grbinske ceste, je tu zaradi alkoholne utrujenosti zapeljal na levo stran cestišča pred motorno kolo, ki ga je nasproti vozil Andrej KNEZ. KNEZ je na vsak način hotel nesrečo preprečiti, zato je zaviral in se z motorjem umikal desno iz cestišča, vendar je kljub temu prišlo do čelnega trčenja. Pri nesreči je DIMC dobil hude, KNEZ pa lažje telesne poškodbe. Zaradi suma

vinjenosti je bila DIMCU odvzeta kri za analizo, ki je pokazala 2,29% alkohola v krvi.

PROMETNA VARNOST

Alkohol v prometu je terjal že veliko prometnih nesreč, mrtvih in poškodovanih udeležencev, vendar je še vedno zelo priljubljen med vozniki, ki radi taki sedajo za volan. Mesec MAJ ni bil lep in topel, vendar je bilo ugotovljenih 13 vozniakov, ki so vinjeni vozili motorno vozilo, in 2, ki sta bila vinjena udeležena v prometnih nesrečah. Pri skoraj vsaki prometni nesreči je prisotna tudi neprimerna hitrost. Morda bi bilo dobro, če bi se spomnili še na MULTANOVO, ki nas lahko vsak trenutek preseneti.

PRODAJAL UKRADEN VRTALNI STROJ

Janezu KONČARJU iz Poverni št. 20 je uspelo da je neopazno prišel v odklenjeno hišo in na škodo M.S. iz delovne mize v veži vzel električni vrtalni stroj, ga skrnil pod suknič in neopazno odšel iz hiše. Trgovska žilica ni mirovala, zato je KONČAR kaj hitro začel ukradeni vrtalni stroj ponujati v prodajo raznim občanom, in to za majhen denar. K sreči so bili občani previdni in se niso spuščali v zelo ugodno kupčijo in

si s tem tudi prihranili kasnejše nevšečnosti.

PO VERIGO KAR K SPOMENIKU BORCEV NOV

Ker pes Branka CERARJA iz Malih sel ni imel verige, s katero bi ga lastnik lahko priklenil, je Branko „pogruntal“ čudno rešitev. Skupaj z Ivanom STRMLJANOM iz Boltije št. 1 sta odšla v Spodnji Hotič, kjer je spominsko obeležje borcev NOV. Tam sta „strokovno“ odmontirala okrasno verigo, ki je bila priklenjena na betonske nosilce, jo dala v polivinil vrečko in odnesla proti domu. Veriga na njegovo žalost ni krasila kužka, ker jo je moral vrniti.

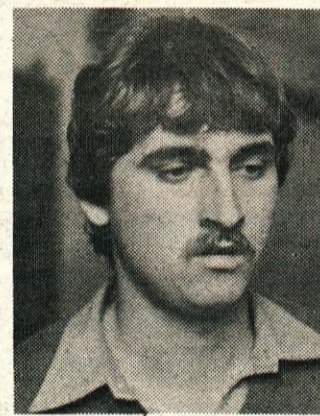
IZGUBLJENO – NAJDENO IN ŠE BREZ LASTNIKA

Na postajo milice je otrok M.K. iz Rozmanovega trga prinesel zlat uhan, ki ga je našel na stopnišču bloka, kjer stanuje. Lastnica uhan lahko dvigne na PM.

Občan Franc JERANT iz Litije je našel na Ljubljanski cesti popolnoma nov konec izpušne cevi za tovorni avtomobil. Prinesel ga je na PM, kjer se vedno čaka lastnika. R.B.

PET MINUT

Jože Zupan

V litijskem aero klubu učiš mlade večšin spretnosti in natančnosti, estetike in še česa drugega. Kaj ti to pomeni?

„Veselje, to je moj hobi. Uživam v tem, ko malo mlajši od mene pridobivajo novo znanje, ki jim koristi pri učenju v prostem času.“

Dobiš nagrado za delo z mladimi?

„Nobene nagrade ne do- bim. Meni je nagrada, ko čutim, da opravljam koristno delo, ko mlade učim osnovnih in nadaljevalnih korakov v modelarstvu.“

Jeseni greš v JLA. Kdo te bo nadomeščal?

„Nekoga bom že našel. Škoda bi bilo, da bi mladi modelarji ostali brez svojega veselja in aktivnosti. Sicer pa tudi ne razumem, da se ljudje pretežno pehajo le za denarjem in gledajo bolj svoj osebni standard, kot pa da bi se vključevali v družbene dejavnosti, v delo z mladimi.“

Vse preveč mislijo na avtomobile, se zapirajo pred televizorje in čedalje težje je z amaterskim delom pri društvenih dejavnostih.“

Misliš, da se pokažejo kakšne prednosti pri teh mladih fantih, ki jih učiš modelarstva, na primer v šoli?

„Seveda se. Učni uspehi pri teh fantih so pri naravoslovnih in tehničnih predmetih gotovo boljši. Saj tudi se veliko naučijo, dobijo delovne navade, spoznavajo materiale, orodja, delovne postopke itd. Škoda, da nimamo več prostora in da nas modelarskih učiteljev ni več.“

○○○

Posebno priznanje za prispevek v času narodnoosvobodilnega boja

Junija letos je bil v okviru OK SZDL na gradu Bogenšperk izveden posvet o uvedbi POSEBNEGA PRIZNANJA partizanskim družinam in zaslužnim posameznikom za njihov prispevek v času narodnoosvobodilnega boja, k razvoju Osvobodilne fronte slovenskega naroda in k partizanski zmagi.

Posvetovanje je vodil predsednik OK SZDL Litija, Mirko Kaplja, udeležili pa so se ga predsednica koordinacijskega odbora za obujanje revolucionarnih tradicij NOB pri RK SZDL Slovenije Lidija Šentjurs, prvoborka in znana politična delavka Mara Rupena, prvoborec Slavko Kovachič, delegati medobčinskih svetov SZDL Ljubljane Novega mesta in Trbovlje, delegati OK SZDL občin, v katere je segalo nekdanje litijsko okrožje OF podpredsednik okrožnega odbora OF litijskega okrožja Stane Pungerčar, predsednik OO ZZB NOV Viktor SEMEC in sekretar OK SZDL Litija Lojze Kotar.

Pobudo za uvedbo takega priznanja je sprejel na predlog Vere Ribičeve, članice okrožnega odbora – okrožni odbor OF litijskega okrožja ob soglasju predsedstva OK SZDL Litija.

Na posvetovanju je bilo ugotovljeno, da je republiški koordinacijski odbor že na dosedanjih razpravah podprl zamisel o uvedbi POSEBNEGA PRIZNANJA in ki je glede namena dobil prizvok LITIJSKA POBUDA in ki bi jo kazalo sprejeti tudi v drugih nekdanjih okrožjih OF na Slovenskem.

V razpravi je bilo poudarjeno, da je potrebno ravno v času, ko se pripravljamo na praznovanje 40-letnice vstaje opraviti še drugo nalogo. Vseposod tam, kjer se je v naših partizanskih družinah dogajalo kaj pomembnega, kjer so bile neprekinjeno partizanske javke, delavnice, bunkerji za ranjene partizane, sedeži OF in podobno, je potrebno postaviti ustrezna obeležja.

Dalje je bilo rečeno, da je potrebno v tem jubilejnem 1981. letu podeliti tudi državna priznanja vsem tistim našim aktivistom OF, ki jih še niso

prejeli, pa jih glede na svoje delovanje v NOB zaslužijo.

Izoblikovalo se je tudi stališče, da naj bi bila listina POSEBNO PRIZNANJE poenoteno za območje Slovenije, saj bodo ta priznanja gotovo podeljevali tudi v drugih okrožjih OF na Slovenskem. Posebej je bilo poudarjeno, da naj bodo predlagatelji za podelitev teh priznanj Okrožni odbori OF, POSEBNO PRIZNANJE pa podeli Občinska konferenca SZDL, kot naslednica Osvobodilne fronte. Ravno zato ne bo potrebno posebne akcije, saj aktivisti okrajnih in okrožnih odborov OF in borci NOV dobro poznajo naše predane partizanske družine, ki so požrtvovalno, nesebično in neprekinjeno delovale v NOB, prispevale k razvoju OF in k zmagi slovenskega in jugoslovanskih narodov. Tem pa je namenjeno to PRIZNANJE.

Poudarjeno je bilo, da je potrebno podeljevati ta priznanja kar najbolj javno in ob najpomembnejših prilikah. To je predvsem na javnih manifestacijah ob 40-letnici vstaje boja proti okupatorju in domačim izdajalcem, v revolucionarnem boju za spremembo družbenega sistema pod vodstvom komunistične partije in tov. TITA. Da bi LITIJSKA POBUDA ob podeljevanju POSEBNIH PRIZNANJ dobila resnično širši pomen, je poudarila tov. Lidija Šentjurs, da bo Koordinacijski odbor za obujanje tradicij NOB pri RK SZDL na junijski seji ponovno proučil vse dosežane predloge in se zavzemal, da bo ostalo to PRIZNANJE ena izmed pomembnih listin, ki bodo pomenile zahvalo vsem tistim družinam in posameznikom, ki so v najtežjih letih boja slovenskega naroda za svobodo nesebično in požrtvovalno sodelovali za uresničitev ciljev NOB.

S. P.

Posveta o uvedbi posebnega priznanja partizanskim družinam, ki je bil na Bogenšperku, se je udeležila tudi članica sveta federacije in predsednica KO za obujanje tradicij NOB pri RK SZDL Lidija Šentjurs (na desni), ki si je ob tej priložnosti ogledala tudi muzej revolucije v gradu. (Foto: GO)

VZGOJNI NASVET

Kakšne igrače do enega leta?

Z igro in v igri otroka učimo in z njim navezujemo tople stike. Zato naj se prek igre z otrokom ukvarjata oba starša, saj se tako razvijajo in krepijo medsebojne vezi in zaupanje.

Igra in igrače morajo biti izbrane tako, da otroka ne utrudijo in ne dolgočasijo. S pravilno igro bo razvijal svojo inteligentnost. Če se bo igral z veseljem, bo v igri vztrajal, to pa bo tudi dobra osnova za poznejšo vztrajnost pri šolskem učenju in delu nasploh. Ko vzgajamo svojega otroka, se moramo zavedati, da se tudi osnova človekove poznejše

osebnosti postavi v prvih letih življenja.

V prvem mesecu otroka predvsem ljubkujemo, ga pestujemo v naročju, narahlo potelovadimo med previjanjem, mu pojemo, mu za kratek čas prižgemo radio in ga vozimo na sprehod.

V 2. in 3. mesecu že obesimo nad posteljo živobarvno igračo, se igramo z otrokovimi rokami, pokažemo mu njegove in svoje prste, omogočimo mu, da se lahko razgleda po prostoru.

V naslednjem mesecu damo otroku že mehko žogico, žlico

za igranje, obročke iz plastike in lesa. Prek otipa naj spoznava različne materiale. Približamo noge rokam, da se z njimi igra. Na roko mu navežemo balon.

Nad posteljo pripravimo zvonček; pokažemo, da zazvoni, če potegnemo za vrstico. Že v tem obdobju spodbujamo otrokov govor. Karkoli delamo, mu to tudi povemo: „Kopaš se“, „Jedla bova“, „Oblekla se bova“ itd. Z otrokom govorite vedno jasno, normalno in v kratkih stavkih, nikoli pa spaheno, po „otroško“.

Po polovici prvega leta za-

čenja otrok sedeti, začne prijemati okrog sebe in vedno bolj razvija otip. Stvari nosi v usta in jih tudi na ta način spoznava. Razvija se prostorska predstavljenost. Otrok tudi že loči tuje ljudi, do njih je zadržan in potrebuje nekaj časa, da se jih privadi. Navadite otroka tudi na druge ljudi in ne mislite, da prvo neugodje pomeni, da želi biti samo z vami.

Otrok naj se igra s predmeti iz gospodinjstva – lonci, žlice, glavnikom, oblekami... in vse te predmete otroku vedno pomenimo. Igra naj se z zvončkom. V banji naj se igra s kockami, lončki, krpico. Če se poškrabi po obrazu, se smejmo. Kmalu se bo škropil tudi sam in se ne bo bal vode. Zelo rad bo imel kljukice za perilo, pa tudi plastične lončke. Te bo zlagal, dajal vanje kljukice ipd. Pogleda naj se v ogledalo, v njem naj gleda tudi igrače. Pokažite mu nos, oči, usta; skrijte mu igračo in mu jo spet pokažite. Skrijte jo pod odejo in naj jo sam poišče. Igrajte se z otrokom skrivanje – pokrijte oči in recite ku-ku. Dajte ga na tla, kjer bo metal igrače in jih pobiral. Na mizo dajte piškot, ki naj ga sam pobere. Pokažite mu slike s predmeti, ki jih pozna.

Po stanovanju nikar ne hodite po prstih, otrok naj se navadi na običajen ropot. Z igračami naj ga tudi sam povzroča. Posebno če se otrok boji hrupa gospodinjstvenih aparatov ali grmenja, se igrajte z njim igrice bum-bum, tako da oba ropotata z igračami. Otrok se bo tako navadil, da je ropot del vsakodnevnega življenja. Kupite otroku igrače, ki piskajo, stiskajte jih pred njim in ga opazujte, če vas posnema. Tolčite z lončkom po mizi, prav rad vam bo sledil. Ploskajte z rokami, mahajte, igrajte se z igračami in otroku pokažite, kako naj to napravi tudi sam. Zgradite stolp iz kock, otrok naj ga podira. To igrice imajo otroci zelo radi, počasi pa začnejo tudi sami postavljati kocko na kocko.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Dušan Kveder-Tomaž

(Nadaljevanje s 4. strani)

prvimi ustanovitelji mnogih čet, bataljonov, brigad in operativnih con. Čeprav je bil razmera mlad (26) let, se je izkazal kot izredno dober bорец in voditelj. Znal je vsakega borca prepričati, da je partizan močnejši od sovražnika. Prehodil je vso Slovenijo, Koroško in Primorsko. Sodeloval je tudi v boju na Trstu, dec. 1941 skupaj s Francem Rozmanom – Staneom. Stane in Tomaž sta družno opravljala mnoge dolžnosti in bila hude bitke. Imela sta prenekatere skupne lastnosti, a sta se tudi močno razlikovala. Tomaž je bil intelektualec izrednih ustvarjenih sposobnosti in velike razgledanosti. Stane pa je bil preprost delavec, mehak in čuteč do borcev, a izreden vojaški učitelj – odličen komandant. Zato lahko razumemo, da je bil ravno Kveder najbolj primeren, da po Staneovi smrti postane komandant NOV in PO Slovenije.

Kajti on je najbolj znal razgibati množice in navdušiti partizane za največja junaštva, hkrati pa delati odločno, premišljeno in odgovorno.

6. maja 1945 je prevzel poveljstvo nad mestom Trst. Njegov nastop, uglašenost in široko znanje sta tudi med delavci

vzbudila občudovanje. Zaveznikom in sovražnikom je odgovarjal v njihovih jezikih (govoril je 7 jezikov). Marca 1946 je odšel v Moskvo na visoko šolo za vojaške poveljnike. Po dveh letih jo je končal z najvišjo oceno. Vrnil se je v Beograd in s svojim znanjem obogatil delo na vojaški akademiji. Mnoge njegove zamisli so še danes v splošnem ljudskem odporu.

Leto 1955 je 40-letni Tomaž presel na novo področje. Postal je diplomat v evropskih, afriških in azijskih deželah. Povsod je znal ustvariti prijateljske vezi med vladami, poznejšimi neuvrščenimi državami. Proučeval je tudi kulturo teh narodov in zbiral slike, stare listine, ljudska glasbila ter s puško in fotografskih aparatov hodil po težko dostopnih krajih. Vse te dragocenosti je urejal in jih pozneje poklonil muzeju v Sloveniji, Jugoslaviji.

Umril je 12. marca 1966 v Beogradu kot veleposlanik za Veliko Britanijo (star 51 let) in generalpolkovnik v rezervi. Narodni heroj Dušan Kveder – Tomaž je živel sorazmerno kratko, toda bogato življenje. Njegove neizmerljive sposobnosti in volja do dela sta se sicer najbolj izrazili v težkih dneh revolucije. Prispeval je velik delež za lepše življenje nas vseh.

NASVETI ZA VSAK DAN

Dobro je vedeti, kako pravilno razkosamo zajca: na osem delov. Pri nas je zajčje meso še precej neznano. Zelo je primerno za tiste, ki morajo upoštevati dieto ali paziti na odvečne kilograme.

Zajčje meso je bogato z beljakovinami, hkrati pa nizkokalorično (meso mladega zajca vsebuje le 3 % maščobe). Je prebavljivo in priporočljivo tudi pri strogi dieti.

ZAKAJ SE NAREDI PRI PEKI BISKVITA NA SREDINI „GRBA“?

Ko pečemo biskvitno testo, namastimo samo dno pekača, če namastimo tudi stene, biskvit ne bo med peko narastel, ali pa se bo dvignil samo na sredini in dobil „grbo“.

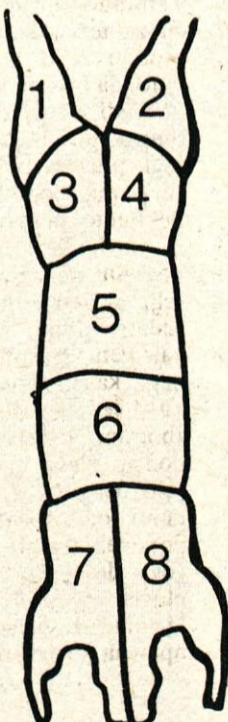
KAJ Z OSTANKI MAKARONOV?

Od kosila vam je ostalo nekaj makaronov. Ne mečite jih stran, tudi ponovno kuhati jih ne kaže. Uporabite jih za večerjo takole: vrzite jih v ponev, v kateri je segreto olje. Popείτε jih na obeh straneh, ne da bi jih sesekljali. Nato jim dodajte na kosčke zrezane sardine in tri velike žlice paradižnikove mezge. Pokrijte za deset minut, potem potresite z naribanim sirom in večerja bo pripravljena.

IN V DANAŠNJI KRIZI PRALNIH PRAŠKOV IN DETERGENTOV NASVET ZA POMIVANJE POSODE:

Če vam bo zmanjkalo praška za pomivanje posode, mirmo lahko uporabite sodo bikarbono, ki bo zmehčana v topli vodi dala posodi lep sijaj.

Mojca

KS LITIJA — LEVI IN DESNI BREG

Novice z litijske šole

Dan šole

9. april, dan šole so v litijski šoli počastili z delovno akcijo

in koncertom pevskih zborov 325 učencev. Uspela delovna akcija in do zadnjega kotička napolnjena dvorana na Stavbah sta dve pomembni zmagi te šole, s katerima se skuša čim

bolj približati misli, ki jo je izrazil ob smrti Dušana Kvedra Tomaža, katerega ime nosi šola, tov. Edvard Kardelj: „Človeku je vredno živeti če ustvarja.“

Dan šole so učenci litijske šole proslavili tudi z množičnim koncertom pevskih zborov, kjer je sodelovalo kar 325 učencev. (Foto: M. M.)

Občinsko tekmovanje RK

Na IV. Občinskem tekmovanju RK so se pomerili v praktičnem znanju tudi učenci litijske šole s 6 ekipami. Končni rezultati tekmovanja so pokazali, da so res pripravljeni nuditi prvo pomoč, kadar bo to potrebno.

Tekmovanje mladih kemikov

V okviru akcije „Znanost mladini“ je bilo 24. 5. tekmovanje mladih kemikov v Senovem. Litijsko šolo je zastopalo 12 učencev. Kar trije učenci so se uvrstili na republiško tekmovanje v Ljubljani. Učenec Uroš Habič iz 7. razreda pa je dosegel 2. mesto v republiki.

Dan mladosti

Dan mladosti so v litijski šoli počastili s prireditvijo pod naslovom „Tito, revolucija, mir“. Osrednji del prireditve je bil namenjen tekmovanju učencev višjih razredov o poznavanju življenja in dela tov. Tita ter naše revolucije. Ta prireditev, ki so jo obogatili učenci nižjih razredov in posebne šole z besedo in pesmijo o Titu, je bila za vse prisotne zanimiva ura zgodovine, ki se je bodo radi spominjali.

Poleg te prireditve pa so se v mesecu mladosti tudi pomerili učenci vseh šol v litijski občini na tekmovanju iz Vesele šole in znanju matematike za Vegova priznanja.

F. K.

KS JEVNICA

Uspel glasbeni večer

Zadnje majsko soboto so Jevničani svečano proslavili 35-letnico delovanja svojega Kulturno-umetniškega društva. Obisk je bil zelo dober in poslušalci so navdušeno pozdravili otroški pevski zbor OŠ Jevnica pod vodstvom Stanke Pregelj, nato domači oktet, ki se je pod vodstvom Janka Kukovice prvič zelo uspešno predstavil Jevničanom, zborovodja Miha Vahen, ki vodi jevniške zборе že nad 30 let, pa je dirigiral ženskemu in mešanemu zboru; njemu in obema zboroma so ob jubileju KUD-a čestitali predstavniki litijske „Lipe“, šmarskega „Zvona“ in pevci iz Hotiča-Kresnic.

Na prireditvi so dolgoletnim pevkam in pevcem podelili Gallusova priznanja. Bronaste značke so prejeli: Jože Eržen, Jože Gorenc, Metka Godec, Olga Jerant, Franci Jerebič, Nuška in Janko Kukovica, Jana Rus, Boža, Karel in Vesna Šarbec, Jelka Trebec in Branko Zupančič, srebrne Ivanka Kos, Jože Kukovica, Milena Režek ter Avgust Vrhovec, zlate pa Fani Bregar, Jože Eržen, Anton Kisovec, Stanka Pregelj, Nataša Šinkovec ter Anton, Franc, Stane in Jakob Šuštar.

B. Ž.

KS ŠMARTNO

Kratke s šmarske šole

Obrambni dan

Ob pomoči ZRVS krajevne organizacije Šmartno, občinskega štaba TO Litija in Strelske družine Šmartno so v šmarski šoli sredi maja izvedli obrambni dan. Po urniku iz šole so učenci nižje stopnje odšli na varno ter nadaljevali s poukom. Šolarji petih in šestih razredov so se na daljšem pohodu seznanili z orientacijo, zavarovanjem kolone, s kurirsko, stražarsko ter obveščevalno službo, sedmošolci in osmošolci pa so imeli po streljanju z malokalibrsko puško še pouk o osnovnem pehotnem orožju.

Kolesarski izpiti

Na nižji stopnji uspešno deluje kolesarski krožek, ki ga

vodi tov. Darinka Premk. V maju je opravilo ob sodelovanju Postaje milica Litija kolesarski izpit 24 članov. Do zaključka šolskega leta bodo izpiti še za učence petih in šestih razredov; le-ti pa izvajajo pod mentorstvom tov. Hauptmanove pionirsko prometno službo.

Igrica za sprejem

Te dni je podmladek RK svečano sprejel v svoje vrste letošnje prvošolce. Po razdelitvi izkaznic in slikanic so novosprejetim članom mladi lutkarji zaigrali šaljivo igrico „Kljukčev rojstni dan“.

Zbiranje steklenic

Pionirska in mladinska organizacija sta se vključili v

prizadevanja za varstvo okolja. Odzvali sta se akcijam „Radenske“, Fructala iz Ajdovščine in gabrovskega „Presada“, ter doslej zbrali nad 3.000 steklenic.

sko mekropolo v Šempetru, akvarij v Mariboru ter Pohorje. Učenci sedmih in osmih razredov pa so podrobneje spoznali prestolnico severovzhodne Slovenije (akvarij, TAM, Zlatorog) in zgodovinske znamenitosti Ptuja.

Obisk Gorenjske in Štajerske

Šolarji višje stopnje so 21. maja spoznali na celodnevni ekskurziji nove kraje naše ožje domovine. Petošolci so obiskali muzej talcev v Begunjah, Prešernovo in Finžgarjevo rojstno hišo ter Bled, šestošolci pa rim-

Dan mladosti

Že v četrtek, 22. aprila, so mladinci osmih razredov in terenske organizacije Šmartno organizirali slovesen sprejem 103 sedmošolcev v mladinsko organizacijo; izkaznice jim je podelil sekretar občinske konference ZSMS Litija Marjan Kahne. Naslednje jutro so se

zbrali v šolski telovadnici na svečani akademiji učenci ter učenke matične šole ter vseh podružnic; slovesnost so začeli in zaključili s Titovim kolom. Na prireditvi so podelili najuspešnejšim športnikom ter njihovim mentorjem pohvale in spominska priznanja. Po malici so se šolarji višje stopnje pomerili na igrišču v atletiki, učenci od 1. do 4. razreda pa so ostali v telovadnici, kjer so preizkusili svoje spretnosti v šaljivih in tekmovalnih igrah dan mladosti so združili s praznovanjem dneva pomladi. Šolsko športno društvo Tisja je ob prazniku izdalo izredno številko Biltena, v soboto, 24. maja, pa so tudi šmarski osnovnošolci sodelovali na teku mladosti v Litiji.

Boris Žužek

Kakšne igrače do enega leta?

(Nadaljevanje s 5. strani)

Čim večkrat peljite otroka ven, v trgovino, na obisk. Povabite druge otroke v stanovanje; čeprav se še ne bo znal igrati z njimi, bo njihove družbe zelo vesel. Jasno in v kratkih stavkih govorite z otrokom; sprva ne bo razumel, počasi pa

bo sledil ukazom. Omogočite mu čim več gibanja. Pustite ga na tleh, naj kobaca, pleza; ob primernem predmetu se bo dvignil, hodil bo ob opori in se počasi navadil na samostojno hojo.

Naj ponovim, katere igrače so primerne za prvo leto otrokovega življenja: ropotuljice,

zvonček, balon, lesene in plastične kocke, posodice, gospodinjski predmeti, obleke, ljubkova valna igrača iz mehkega materiala ter ob koncu leta knjiga s trdimi listi in igrače na kolesih, ki jih otrok za vrstico potegne k sebi ali vleče za seboj.

dipl. psih. Dragica Mravlja

Psiček ali tank? (Foto: GO)

ŠE POMNITE TOVARIŠI?

Narodni heroj Lojze Hohkraut

KMETIJSKA ZADRUGA LITIJA
Valvazorjev trg 3 Litija

razpisuje javno licitacijo

za prodajo osnovnih sredstev, ki bo v ponedeljek, 30. junija 1980, ob 10. uri na obratu Grmače.

Prodajamo:

Traktor ZETOR 69
Traktor ZETOR 35
Traktor FERGUSON
Tovorni avto TAM 2001
Kosilnica BCS
Enoosna prikolica kiper
Enoosna prikolica kiper
Traktorska kosilnica Moertl
Silokombajn MENGELE
Silokombajn MENGELE
Traktorsko dvigalo (viličar)
Diesel motor – torpedo 90 KM
Traktorski nakladalec MIPA
Dvoosna prikolica
Traktorska krožna žaga
Klinasta brana
Sejalnica OLT
Škopilnica (traktorska)
Drobilec žit

ter ostala manjša kmetijska orodja po seznamu, ki je razohrešen na upravi zadruga v Litiji.

Udeleženci javne licitacije položijo pred začetkom le-te varščino v višini 10% izključne cene. Če je kupec občan, plača tudi prometni davek. Zainteresirane stranke si lahko osnovna sredstva ogledajo 13. in 14. VI. 1980 od 12. – 16. ure in na dan prodaje.

KULTURA

Jubilej

Pod pokroviteljstvom IUVTZD „Usnjarna“ Šmartno in domače krajevne skupnosti je sredi maja šmarnski „Zvon“ slovesno praznoval 90-letnico ustanovitve pevskega društva. Ob jubileju so pevci izdali nove spominske značke ter prvo brošuro o zgodovini zbora. Na predvečer osrednje prireditve so se s pesmijo poklonili na pokopališču ustanovitelju „Zvona“ Ivanu Bartlu in dolgoletnemu zborovodji Maksu Kovarčiču; o njihih zaslugah za razvoj zborovskega petja v Šmartnem je spregovoril najstarejši pevec Viktor Flisek.

Na svečanem koncertu, ki je potekal v polni dvorani združnega doma, je zbor pod vodstvom zborovodje Janka Slimška zapel 12 pesmi, za zaključek pa je dodal še Šmarnsko vas. Svoj „krst“ je doživela skladba „Dolina šmarnska“, ki jo je uglasbil domačin Martin Gradišek. O zgodovini „Zvona“ je spregovoril predsednik Tone Tomažič, predsednik skupščine kulturne skupnosti Litija Jože Sevljak pa je podelil pevcem Gallusova odličja. Bronaste značke so prejeli: Marjan Janežič, Marko in Karel Štefanec, Marjan in Tone Tomažič ter Boris Žužek, srebrne: Franci Ložina, Rudi Vidic, Franc Rajner ter Nace Gradišek, zlate pa Viktor Flisek, Franc Perme, Mirko Groznik, Tone Izgoršek, Tinko Mah, Lojze Razpotnik, Janez Meke, Franc Penik, Franc Vidic, Drago Strman, Janez Kotar, Jože Koritnik, Jože Vidic, Tone Železnik in pokojni Filip Bizjak. Tov. Sevljak je izročil „Zvonu“ še posebno priznanje KS Litija za dolgoletno razvijanje pevske tradicije v Šmartnem in okolici, zborovodji Janku Slimšku pa za uspešno vodenje zbora od leta 1967 dalje. Zbor je prejel tudi bronasto odličje OF, ki mu ga je podelila krajevna organizacija SZDL Šmartno.

Pred drugim delom koncerta so prišli na oder predstavniki Pevske zveze Slovenije, Zsavske pevske skupnosti, Tabora pevskega zbora iz Šentvid, litijskega pihalnega orkestra, KUD iz Gabrovke, mešanega pevskega zbora „Poštar“ iz Ljubljane ter pevke in pevci pevskega zbora iz litijske, zagorske in trboveljske občine; čestitali so zboru in dirigentu za visok jubilej in zaželeli še ve-

liko uspehov pri nadaljnjem širjenju kulturnega poslanstva. Napovedovalka Lojzka Koritnik, ki je uspešno povezovala program, je prebrala tudi čestitke, ki so jih poslali skladatelj Radovan Gobec, operna solista Vanda Gerlovič in Ladko Korosec, nekdanja zborovodje Franc Gruđen in Jože Cajhen, podpredsednik Zsavske skupnosti Jože Skrinjar ženska pevska zbor z Dola pri Hrastniku in Minš ter Zagorski oktet.

Filmski kašipot

– V juliju bodo poleg domačega vojnega filma „Priti pred zoro“, na sporedu bo prvi teden v navedenem mesecu, zavrteli še tri ameriške filme po naslednjem vrstnem redu: „Vojno zvezd“ (fantastični), grozljivko „Drakula, oče in sin“ ter kriminalko „Maščevanje Toma Hurterja“.

Tretje srečanje

V Domu Tisje v Črnem potoku je v drugi polovici maja potekala že tretja kolonija, ki jo je organiziralo Društvo likovnih samorastnikov iz Ljubljane, sodelovali pa so tudi člani RELIK-a iz Zasavja. Vabilu so se odzvali France Smole, Janko Baumkirchner, Drago Košir, Jernej Kreže, Milan Kristan, Nika Hafner, Zlata in Jože Volarič, Robert Muhar, Ladislav Riha, Jožica Komadina, Eli Bervar, njihov mentor pa je že ves čas Rado Jelinčič. Sklepno slovesnost so združili s srečanjem članov domske skupnosti s svojci, kjer so v kulturnem sporedu sodelovali pevci šmarnskega okteta ter domska pesnika Avgust Tomc ter Lojzka Anžič.

Koncert

– Glasbena šola Litija in Šolsko kulturno društvo OŠ Šmartno sta priredila v petek, 30. maja 1980, klavirski koncert Urške Meglič, učenke 5. razreda šmarnske šole. Nad 80 poslušalcev je pozorno spremljalo nastop nadarjene mlade pianistke, saj je to že njen drugi samostojni koncert, čeprav se uči klavir šele tri leta. Boris Žužek

Dne 29. maja je preteklo 38 let, ko je na Cvetežu pri Vačah padel zaslužen človek naše revolucije, narodni heroj in član CK KPS Lojze Hohkraut.

Bil je čudovit tovariš in človek, komunist in revolucionar, ki je kljub razmeroma kratkemu obdobju svojega dela našemu terenu pustil globoke sledove, ki so v naslednjem obdobju revolucije dali ogromne rezultate.

Kot sposobnega organizatorja in razgledanega političnega delavca, saj je že pred vojno uspešno opravil politično šolo v SSSR, ga je Partija takoj po vstaji 1941 poslala na litijsko področje organizirati odpor proti okupatorju. V dobrih osmih mesecih svojega delovanja na tem področju do svoje prerane smrti je kljub najtežjim pogojem dosegel ogromne organizacijske in politične uspehe v organizaciji OF.

Onjem objavljamo dvoje pričevanj, Tilke Potokar iz Okrog nad Spodnjim Logom, kjer se je mnogo zadrževal, in pričevanje njegovega najozgega sodelavca Jožeta Gričarja – Metoda o njegovi tragični smrti.

Potokarjevi so imeli malo hribovsko kmetijo nad Spodnjim Logom. Družina je bila že pred vojno zelo nacionalno zavedna in napredna. Ker skopa zemlja ni dajala dovolj pridelka za družino, se je gospodar Viktor Potokar – Bradač ob-

časno ukvarjal tudi z vozništvom in tako poznal mnogo ljudi. Razumljivo je, da je Lojze Hohkraut takoj, ko je prispel na naš teren, poiskal to družino in tukaj vzpostavil čvrsto in sigurno javko že jeseni 1941. Prek te javke je potekala zveza med Dolenjsko in Štajersko. Pri njih je Lojze organiziral tudi zelo važne sestanke z aktivisti iz Litije, Spodnega Loga, Save, Šmartna in od drugod. Pri njih je imel spravljeno tudi osebno garderobo, perilo, obutev in drugo. Tilka se ga spominja kot zelo skromnega in prijaznega človeka. Ko je prihajal iz revirjev, je ostajal pri njih po več dni, ter pripravljaj in organiziral sestanke z aktivisti. Če je videl, da imajo mnogo dela, je poprijel za delo, popeljal otroke na njivo ali v gozd. Nekoč je vzel v roke metlo in pometel kuhinjo in sobo. Ko so mlatili ajdo, je poprijel tudi za cepec in mlatil z mlatiči. Njen mož Viktor pa je zbiral orožje, hrano in drug material. Spominja se, kako je nekoč v vozu za pesek iz doline pripeljal mitraljez in nekaj pušk. Toda hiša je kmalu postala sumljiva tudi Nemcem. Ko so se nekoč oglasili trije partizani, jim je Viktor odnesel v bližnji gozd še toplega kruha in sira. Partizani so bili: Sergej Kraigher – Rudi, Juvan Oto in Dano Sotlar iz Trbovelj. Kmalu je v gozdu zapropotalo. Enega partizana so

Nemci težko ranili in ujeli, druga dva pa sta ušla, čeprav je bil Sergej tudi ranjen. Ujetega partizana so Nemci v samokolnici odpeljali v dolino.

Maja 1942 je Potokarjeve zadel najhujša nesreča, ko so aretirali Nemci očeta Viktorja. Po strašnem mučenju v zaporu se je vrnil in takoj z vso družino pobegnil na Dolenjsko. Tam je družina prestajala gorje pregnancev in brezdomcev. Očeta Viktorja so aretirali Italijani in ga odpeljali v Gonars, od tam pa Nemci v Buchenwald. Te velike nesreče je bil verjetno kriv Ardalbert Hermanas, v aprilu 1942 pobegli partizan, ki je bil pozneje pri gestapu v Kamniku, Trbovljah in Litji. Kasneje so ga Nemci zaradi kriminala sami likvidirali.

Jože Gričar – Metod se tragičnega dogodka, ko je padel Lojze, takole spominja: 28. maja 1942 so z Vrhov, gozda pod Rovišami, krenili proti Moravški Lojze Hohkraut, Sergej Kraigher – Rudi, in Jože Gričar – Metod. Namenjeni so bili na Moravško k tustanjski graščini, kjer bi moral biti ob treh zjutraj sestanek med gorenjskim in štajerskim političnim vodstvom. Bila je viharna noč z bliski in neurjem. Ko so prišli v bližino Cveteža je Metod predlagal, da vas obidejo s spodnje strani, ker se je nekaj dni

prej tam bila borba med partizani in Nemci. Partizani Ristove čete so ob tej priliki zaplenili lahko strojnico. Komaj so skrenili s poti, da obidejo vas, je iz neposredne bližine zapropotalo.

Vrgli so se na tla, nato pa so se pričeli umikati proti gozdu.

Verjetno Lojze s prvimi rafali še ni bil zadet. Šele ko se je zabliskalo, so ga Nemci ponovno opazili in mu s strelji zdrobili koleno. Ranjen se je plazil še kakšnih 50 metrov do neke njive s krompirjem, kjer je zakopal dokumente in beležke ter se nato ustrelil v glavo. Drugi dan zjutraj so Nemci njegovo truplo odkrili ter ga prepeljali na Vače. Tam so ga dvakrat odkopali in slikali, da bi odkrili njegovo identiteto, nato pa so ga pokopali za pokopališkim zidom.

Opomba uredništva: V 5. št. GO v članku „Šavski prehodi med NOB“ je pomotoma izpadlo ime znanega in zaslužnega aktivista in brodnika, sedaj že pokojnega Simončiča Tineta starejšega iz Spodnjega Loga. Vse, ki so se obrnili na uredništvo, z vprašanjem, zakaj niso bile v članku opisane tudi posadke kurirskih in TV postaj, obveščamo, da je bil namen članka opisati samo prehode prek Save, o kurirskih in TV postajah pa drugič.

Odkritje spomenika Lojzetu Hohkrautu na Cvetežu pri Vačah 13. 9. 1970, na kraju, kjer je padel.

VABILO

Izvršilna odbora društva upokojencev Litija in Gabrovka vabita vse upokojence (starostne, invalidske in družinske) da se vključijo v naša društva. Zveza društev upokojencev je kolektivni član Zveze sindikatov Slovenije oz. Jugoslavije, zaradi tega je prav, da s svojim delom kot bivši član Zveze sindikatov, nadaljuje v društvu upokojencev. V članstvo sprejemamo vsako sredo in petek od 8. do 11. ure v Litiji, Brodarska 6.

OBVESTILO!

Turistično društvo obvešča, da bo v mesecu juliju 1980 (20. ali 27.) izvedlo poučno ekskurzijo v CERKLJE na Gorenjskem in na lovsko razstavo. Zato pozivamo vse zainteresirane, še posebej tiste, ki tekmujejo za lepši izgled kraja Litije in Šmartna za zlato, srebrno in bronasto rožo kot za diplome, da se prijavite za ta izlet v pisarni Turističnega društva v Litiji, Parmova ul. 7 (bivša Pletilja) do 10. julija 1980.

Kadrovske vesti

– Za individualnega poslovnega organa TOZD Usnjarna Šmartno je bil imenovan Milan Palatinus
– Za načelnika davčne uprave SO Litija je bila imenovana Štefka Juhant.

Tek mladosti

Tek mladosti, ki ga je 24. maja po litijskih ulicah organizirala OK ZSMS Litija, je bil izredno množičen in dobro pripravljen. Prizadevni organizatorji menijo, da bi glede na zanimanje kazalo tek razširiti tudi glede kvalitete. Na posnetku: tek mlajših pionirjev. (Foto: GO)

NOGOMET

Zaključena občinska liga

Sredi junija je bila zaključena občinska liga v nogometu, ki jo vodi Občinska konferenca ZSMS Litija, v ligi pa je letos sodelovalo kar 11 ekip, ki so pokazale izredno resnost, saj so bile v ligi odigrane vse tekme.

Že drugič zaporedoma je prvo mesto osvojila ekipa Hotiča, ki je bila brez prave konkurence, saj ni izgubila nobene tekme. Bolj zanimivi boji so potekali predvsem za ostala mesta na lestvici.

Tekme so sodili Ivanušič, Repič, Z. in I. Pavlica, Vozelj, Poznajšek in Jelnikar, vodil pa jo je prizadeveni nogometni delavec Zlato Pavlica. Finančna sredstva za ligo je prispevala Telesnokulturna skupnost Litija.

21. junija je bil na Savi izveden še zaključni turnir vseh sodelujočih ekip, na katerem so podelili priznanja in praktične nagrade prvim trem ekipam v ligi, prvoplasirana ekipa Hotiča pa je prejela pokal.

Končna lestvica je naslednja:

1. Hotič	20 17 3 0	109:36 37
2. Zavrstnik	20 11 4 5	77:69 26
3. Dolina	20 10 5 5	76:45 25
4. Smartno	20 10 5 5	68:52 24-1
5. Ribče	20 9 5 6	74:57 23
6. Gradec	20 10 2 8	62:58 22
7. Dobrava	20 7 5 8	44:41 19
8. Polšnik	20 5 4 11	50:72 14
9. Dole	20 5 4 11	46:68 14
10. Sava	20 4 3 13	43:73 11
11. Tisje	20 2 0 18	30:106 4

Novo prvenstvo se bo pričelo 31. avgusta letos, vse zainteresirane ekipe pa morajo sodelovanje prijaviti najkasneje do 15. avgusta na Občinsko konferenco ZSMS Litija.

T.B.

NAMIZNI TENIS

V okviru praznovanja dneva mladosti je šolsko športno društvo TISJE med drugim organiziralo prijateljsko tekmovanje pionirk in pionirjev v namiznem tenisu. Nastopile so ekipe iz Hrastnika, Trbovelj, Zaloga in Litije. Tokrat tekmovalci iz Litije niso imeli sreče, v tolažbo pa jim je, da so bili mlajši od svojih nasprotnikov.

Na prva tri mesta so se namreč plasirale samo ekipe gostov.

REZULTATI:

Pionirke ekipno: 1. Trbovlje, 2. Hrastnik, 3. Zalog II.
Pionirji ekipno: 1. Hrastnik I, 2. Hrastnik II, 3. Zalog I.

U.S.

ROKOMET

V prvi republiški ligi

Čeprav niso imeli v programu že letos osvojiti prvo mesto v II. rep. ligi – zahod, je članski vrsti Usnjarka ta podvig uspel že letos. Uvrstitev v prvo republiško ligo pa poleg uspeha prinaša tudi obilo odgovornosti, skrbi in dela.

Lahko bi tudi ocenili, da je uvrstitev rokometarjev Usnjarka v 1. rep. ligo tudi že prvi rezultat načrtnega in dobro organiziranega dela v klubu, ki so ga pričeli izvajati pred štirimi, petimi leti. Ekipo je v letošnjem prvenstvu vodil trener Janez Simončič, plan pa je bil čim boljša uvrstitev v II. republiški ligi, v naslednji tekmovalni sezoni pa start na prvo mesto. Dogodki pa so se odvijali tako, da je že ob zaključku jesenskega dela prvenstva nastala možnost za osvojitve 1. mesta, in to priložnost rokometarji niso izpustili iz rok.

OBVESTILO

Vse krajeane v občini Litija obveščamo, da se je preselilo TURISTIČNO DRUŠTVO LITIJA v nove pisarniške prostore v Parmovo ulico števil. 7., poleg Skupščine občine Litija. (bivša Pletilja)

OBVESTILO!

Občinski odbor ZZB NOV Litija, obvešča svoje člane, udeležence NOV, da bo ambulanta za borce NOV v ZD Litija od 2. 6. 1980 ordinirala: ponedeljek od 13. – 17. ure, torek, sredo in četrtek od 9. – 13. ure. Ambulanto bo vodil dr. Todor Šašič. Prosimo upoštevajte to nastalo spremembo.

GLASILO OBČANOV

Ustanovitelj: Občinska konferenca SZDL Litija. Ureja uredniški odbor: Tine Brilej (glavni in odgovorni urednik), Mija Benik (lektor), Mojca Lebiniger, Ljiljana Kotar, Slavko Urbič, Boris Žužek in Franc Mali. Predsednik časopisnega sveta: Stane Pungerčar. Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Priprava za tisk: IBM – Dnevnik. Tisk: Tiskarna ljudska pravica. Naslov uredništva: Litija, Trg na Stavbah 1, p. p. 6. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

Samostojni obrtnik Mirjana Marinkovič želim v Litiji oz. bližnji okolici najeti enosobno oz. dvosobno stanovanje. Ponudbe pošljite na naslov: Snack caffe lokal, Valvazorjev trg 11, Litija.

Samostojni obrtnik MIRJANA MARINKOVIČ, lastnik SNACK CAFFE lokala na Valvazorjevem trgu 11 v Litiji, VABIM K SODELOVANJU 2 delavki v gostinstvu. Ponudbe pošljite na naslov Mirjana Marinkovič SNACK CAFFE lokal, Valvazorjev trg 11, Litija.

Ekipo so tekom prvenstva pestile hude težave. Udarna moč ekipe Ferdo Krim si je pred pričetkom spomladanskega dela prvenstva zlomil nogo in nato do konca ni več nastopal, desno krilo Franci Mahkovec pa se je v prometni nesreči huje poškodoval. V JLA so odšli še Rajko Kokalj, Peter Gradišek in Mile Mrzel, tako da je spomladi nastopala bistveno spremenjena oz. okrnjena ekipa. Toda fantje so vseno zmoogli obdržati prvo mesto, ki so ga držali od začetka do konca prvenstva. Trenirali so skoraj vsak dan, manjkajoče igralce pa so dostojno nadomestili igralci mladinske ekipe Poglajen, Zupan, Lustek in drugi.

Končna lestvica II. republiške lige – zahod je naslednja:

1. USNJAR	18 14 1 3	412:324 29
2. Žabnica	18 11 3 4	413:335 25
3. Slovan	18 8 4 6	406:405 20
4. Jadran	18 8 3 7	372:369 19
5. Kamnik	18 9 1 8	355:356 19
6. Izola	18 8 2 8	309:321 18
7. Grosuplje	18 6 3 9	410:421 15
8. Krka	18 6 1 11	465:531 13
9. Piran	18 5 2 11	327:358 12
10. Ilirska Bistrica	18 4 0 13	393:442 10

V ekipi so igrali: vratarji: Marjan Pajer, Mile Mrzel, Ivan Ramšak; krila: Bojan Lustek, Franci Mahkovec, Bojan Ključevšek, Rajko Kokalj, Tone Poglajen; krožni napadalci: Mirko Kralj, Miran Verbajš, Branko Zupan; zunanji igralci: Ferdo Kirm, Peter Gradišek, Branko Starina, Zlato Kolar, Boris Vrhovnik, Feliks Špelčič.

Tako trenerju Janezu Simončiču, kot vsem igralcem in ostalim, ki so sodelovali pri nastanku tega uspeha seveda veljajo vse čestitke. Ne bodo pa smeli pozabiti, da bodo v prvi republiški ligi mnogo hujše borbe kot doslej, saj bodo v ligi igrali tudi ekipe, ki so izpadle iz II. zvezne lige (Jelovica, Minerva). Tudi za dva odlična zunanja igralca Vrhovnika in Starino, ki odhajata v JLA bo potrebno poiskati nadomestilo. Poleg mladincev Poglajna, Plaznika in Eltrina ter Pevca, ki se bo vrnil iz JLA bo najbrž potrebno poiskati še kakšnega igralca.

Seveda pa bodo morali funkcionarji v klubu na čelu s predsednikom Tonetom Savškom zbrati tudi bistveno več finančnih sredstev, saj igranje v najkvalitetnejši slovenski ligi, kjer se ekipa in klub pojavlja v celem slovenskem prostoru, zahteva še več odgovornosti in seveda tudi sredstev.

T.B.

Dolčani slavili

V pravkar končani občinski ligi za starejše pionirje so zaslužno osvojili 1. mesto igralci iz Dol, ki so pokazali največ znanja, predvsem pa so se odlikovali s kolektivno igro. Nekateri igralci iz Dol so bili tudi selekcionirani v ekipo kadetov RK Usnjarka, ki jo vodi Janez Kopal, sicer trener mladih dolskih rokometarjev. Spomladi letos se je v ekipo vključila še ekipa Gabrovke, ki je kot začetnik prikazala presenetljivo dobro znanje.

LESTVICA:

1. DOLE	13 10 0 3	154: 93 20
2. ŠMARTNO	13 9 1 3	144:110 19
3. LITIJA	13 2 1 10	107:157 5
4. GABROVKA	7 1 0 6	34: 79 2

Najboljši strelci: Kotar (Dole) 88 golov, Burja (Smartno) 36, Kralj (Smartno) 35, Tomc (Litija) 33, Centa, Jesenšek N. (Dole) 26, Berdajs (Smartno) 22, Inlikar (Litija) 21, Medved (Dole) 19 itd.

POPRAVEK

Iz Rokometnega kluba Usnjarka so nas obvestili, da lestvica strelcev v občinski pionirski ligi za mlajše pionirje v rokometu, ki je bila objavljena v prejšnji številki Glasila občanov, ni bila povsem pravilna. Objavljamo pravilno lestvico strelcev, ki je naslednja: Ribarič (Litija d.b.) 55 golov, Breznikar (Smartno) 49, Vresk (Dole) 30, Gnjatič (Litija d.b.) 42, Barbek (Litija d.b.) 36, Jesenšek (Dole) 30, Kotar M. (Dole) 24 itd.

PKT – LITIJA

DO za proizvodnjo, kooperacijo, trgovino p.o. v ustanavljanju 61270 LITIJ, Cankarjeva c. 1.

vabi k sodelovanju za opravljanje del in nalog naslednje sodelavce:

1. kvalificirana delavca strojne stroke (2 delavca)
2. polkvalificirana delavca strojne stroke (2 delavca)

Poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- pod 1.
- poklicna šola strojne stroke
- zaželene delovne izkušnje
- 2–mesečno poskusno delo
- odslužen vojaški rok
- pod 2.
- priznana polkvalifikacija v strojni stroki
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj v strojni stroki
- dokončana osemletka
- 1 mesečno poskusno delo
- odsluženi vojaški rok

Delo združujemo za nedoločen čas. Stanovanj ni. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev s kratkim opisom dosedanjih del in nalog sprejema PKT – LITIJA, Litija, Cankarjeva 1, 15 dni po objavi. Pričakujemo prijave kandidatov, ki si želijo ustvarjalnega dela in uspehov na področju proizvodne dejavnosti v kovinsko predelovalni panogi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po zaključnem roku za sprejemanje prijav.

Janez Kopal, trener kadetov pri RK Usnjarka je v ekipi zbral najboljše pionirje in malo starejše igralce, ki kot selekcija redno vadijo in tekmujejo v okviru Zasavja. Iz te ekipe se nato igralci selekcionirajo v ekipo mladincev, od tu pa k članom. (Foto: GO)

Zaključile tekmovanje

Šmarčanke pri mlajših pionirkah in Litijanke pri starejših so osvojile letošnje naslove občinskih prvakinj v rokometu. Glavna značilnost tega tekmovanja je bila v veliki množičnosti, ki je dala tudi osem igralk ekip starejših pionirk za ekipo mladink RK Usnjarka.

LESTVICE:

Mlajše pionirke:

1. ŠMARTNO	12 11 1 0	112: 61 23
2. DOLE	12 3 2 7	78:104 8
3. LITIJA	12 1 3 8	70: 95 5

Najboljše strelke: Strman (Smartno) 86 golov, Povše (Dole) 62, Požeg (Litija) 32, Smrekar in Zaman (Litija) 20 itd.

Starejše pionirke:

1. LITIJA	12 10 0 2	93: 61 20
2. DOLE	12 8 0 4	105: 86 16
3. ŠMARTNO	12 0 0 12	57:108 0

Najboljše strelke: Povše (Dole) 57 golov, Zunič (Litija) 47, Lavrič (Dole) 39, Zebič (Litija) 31 itd.

KOLESTARSTVO

Tudi kolesarska dirka ALPE-ADRIA, ki je šla prejšnji mesec tudi skozi Litijo in Smartno in je imela etapni cilj na Bogenšperku je popestrila športno življenje v Litiji. Na posnetku: večja skupina kolesarjev je privzila po zasavski cesti v Litijo (Foto: GO)

EMONA MERKUR TOZD CENTROMERKUR BLAGOVNICA V LITIJU NUDI CENJENIM POTROŠNIKOM PO UGODNIH CENAH: DAMSKE FROTIR IN BOMBAŽNE HALJE, LETNA KRILA, VELIKO IZBIRO KOPALK, FROTIR BRISAČE, OPREMO ZA TABORJENJE – ŠOTORE, STOLE, LEŽALNIKE, BLAZINE, PLINSKE SVETILKE, KUHALNIKE, RAŽNJE, OPREMO ZA PLANINCE – CEPINE, KLINJE, ČEVLJE, NAHRBTNIKE, OBLAČILA IN DRUGO.

PRIPOROČA SE CENTROMERKUR BLAGOVNICA V LITIJU!

emona centromerkur

BLAGOVNICA V LITIJU

SAMOUPRAVNA KOMUNALNA IN STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE LITIJA, STROKOVNA SLUŽBA

RAZPISUJE PROSTA DELA IN NALOGE

VODJE RAČUNOVODSTVA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje:

- uspešno zaključena višja šolska izobrazba ekonomske, komercialne ali upravne smeri in najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj ali
- uspešno zaključena ekonomska srednja šola in najmanj 6 let ustreznih delovnih izkušenj.

Poleg navedenih pogojev morajo imeti kandidati organizacijske sposobnosti, biti morajo družbeno politično aktivni in moralno neoporečni.

Izbrani kandidat bo delovno razmerje sklenil s 1. 10. 1980. Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom o izpolnjevanju pogojev morajo kandidati poslati do 15. 7. 1980 na naslov: Strokovna služba Samoupravne komunalne in stanovanjske skupnosti občine Litija, Ulica solidarnosti 5, Litija.

Strokovna služba SKSS